

**Kalaallit Nunatsinni efterskolimik suli ataatsimik, Tasiilami inissinneqartussamik, UKA
2013-mut pilersitsinissaq pillugu Naalakkersuisut siunnersuusiornissamik
peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortamit Harald Biancomit, Inuit Ataqtigiit)**

pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuningga ilaasortaqqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaqq Hans Aronsen, (IA), siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaqq Jørgen-Ole Nyboe Nielsen, (D), siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaqq Harald Bianco, (IA),

Inatsisartunut ilaasortaqq Ruth Heilmann, (S)

Inatsisartunut ilaasortaqq Aleqa Hammond, (S)

Siunnersuut UPA2012-imi marsip 30-ani siullermeerneqareermat ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Efterskoleqarnermik aqqissuussineq Kalaallit Nunatsinni nuannarineqartorujussuusoq efterskolerniarlutillu qinnuteqartat atuarfiit atuartorisinnaasaannit amerlanerungaatsiartartut siunnersuummut tunngavilersuutimini siunnersuuteqartoq allappoq.

Efterskolinut atuuttunut marluusunut ukiumut atuarfiusumut 2011/2012-imut atualernissaminnut qinnuteqartut, tiguneqartut aamma itigartinneqartut nalunaarsorneqarnerat imatut ilisimatitsissutigineqarpoq:

	QINNUTEQARTUT AMERLASSUSAAT	TIGUNEQARTUT AMERLASSUSAAT	ITIGARTINNEQARTUT AMERLASSUSAAT
Villads Villadsen-ip Efterskolia	180	80	100
Maniitsumi Efterskoli	160	70	90
Danmarkimi Efterskolit	328	259	69
KATILLUGIT	668	409	259

Tassalu qinnuteqartunit 668-iusunit 259-it itigartitaasariaqarsimapput.

Efterskolit nuannarineqarluarnerat aammalu misilittagaalersut tunngavigalugit inuttut pissarsilluaataasarnerat pissutigalugit, suli efterskolimik atajuartussamik ataatsimik pilersitsinissamik siunnersuuteqartoq siunnersuuteqarpoq.

Efterskolit atuuttut marluusut, Villads Villadsenip Efterskolia Qasigianguaniittoq aammalu Maniitsumi Efterskoli Nunatta Kitaani inissisimmammata siunnersuutigineqarpoq efterskoli nutaassaq Tunumi, tassalu Tasiilami, inissinneqassasoq.

Tasiilami efterskolimik nutaamik inissiisoqarnera Tasiilap illoqarfianut, eqqaamiorisaanut innuttaasunullu annertuumik sunniuteqartussaasoq siunnersuuteqartup oqaatigaa. Atualerumaartussat pinngortitarsuaq kusanaisoq alutornangaartorlu kisiat pinnagu, kulturili allaanerusoq misigisaqarfigissavaat, illoqarfimmilu ulluinnarni inuunermi eqeersaataallutik. Efterskoliulereersut allat assigalugit asiliarnissamut asimiinnissamullu Tasiilap eqqaa periarfissalissuuvoq. Aasaanerani nunarfiit inuerunnikut Qernertuarsuit imaluunniit Ikkatseq kiisalu atuarfiup lejrskolia ornissallugit periarfissaapput pitsassuit. Taamatullu ukiuunerani qimussimik asiliarsinnaaneq periarfissaalluni.

Siunnersuuteqartup oqaatigaa eqqarsaatigineqarsinnaasoq Tasiilami efterskolimi atualerumaartutut tiguneqartartut amerlanersaat Nunatta Kitaaneersuunissaat, taamaalillutillu nunagisami ilaata allaanerusup qaammaasaqarfiginerulernissaanut periarfissaqalissallutik. paarlattuanillu efterskolini Nunatta Kitaaniittuni atuartunngortussat Tunumeersut amerlanerusut tiguneqartarsinnaassapput.

Aningaasatigut kingunerisassat pillugit siunnersuuteqartoq siunnersuummini ima allappoq:

” Pisortanut aningaasatigut allaffissornermi kingunerisassat.

Apeqqutaatillugu Tasiilami atuarfiliornissamat kollegialiassamillu nutarterneqarsinnaasunik piukkunnartunik illuuteqartoqareernersoq, imaluunniit nutaarluinnarnik sanaartortoqassanersoq, pilersitsinermi sanaartugassanut aningaasartuutissat 75 aamma 100 millioner koruunit akornanni aningaasartuutaanissaat missiliorneqarpoq. Taakkua saniatigut iluaqutissatut sunniutissai ilanngunneqassapput, tassalu akileraarutitigut kommuninut Namminersorlutillu Oqartartussanut isertitassat.

pineqartumut sanilliullugu taaneqarsinnaavoq, Villads Villadsenip Efterskolia illunik pioreersunik iluarsaanermik nutartigaasoq, 45 millioner koruunit missiliorlugit akeqarsimammat.

Taakkua saniatigut Efterskolit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 5. december 2008-meersoq malillugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinermut tapiissuteqassapput, taakkulu ukiumut 13 millioner koruunit missiliussagai naatsorsuutigineqarpoq.

Allaffissornermi kingunerisassai tassaajumaartussaapput piffissamik pilersaarusiornernut tunngatillugu atuiiffiusussat, kingusinnerusukkullu, efterskoli atuleriarpat, Inatsisartut inatsisaanni § 21 naapertorlugu nakkutilliinermut piffissaq allaffissornermullu atugassat.”

Inatsisartunit siunnersuutip siullermeerneqarnera

Efterskolinik pilersitsineq ilinniartitaanermut pitsaasumik kinguneqarsimasoq atuartunullu assut iluaqutaasimasoq oqallinnermi annertuumik isumaqatigiissutigineqarpoq. Ilanngullugulu siunnersuut tunngaviatigut tapersorsorneqarpoq, taamaattorli oqaaseqartartut arlallit apeqqutigalugu Efterskoli pilersinneqassappat qanoq aningaasalersorneqarnerata pilersorneqarsinnaanera.

Inuit Ataqtigiit Tasiilami inissiinissaq ajorinngilaat, kissaatigaluguli atuartut angerlarsimaffii pillugit nassuiaammut ilinniartitaanermullu periusissap piffissami aggersumi oqaluuserineqarnissaanut atatillugu siunnersuut oqaluuserineqassasoq.

Siumup efterskolissap sumi inissisimanissaa pingaarnerusutut isiginngilaa, misissuinerilli amerlanerit ingerlanneqarnissaat pingaartillugu, tassunga ilanngullugu neqeroorutit atuuttut inuusuttunut ilinniagaqalernissamat qinnuteqarnermi akueritissimangitsunut iluaqutaasumik annertusaavigneqarnissaannut periarfissanik misissuineq.

Demokraatit isumaqarput atuarfimmi pitsaassutsip qaffassarnissaa pingaaruteqartoq. Tasiilaq Tunumi nutaaliaasumik ilinniarfeqalernissami periarfissatut siullertut partiimit isigineqarpoq. Siunnersuutip UKA 2012-imut kinguartinneqarnissaa partiip kissaatigaa, taamaalilluni nunatsinnut ilinniartitaanermut pilersaarutip tamakkiisup oqaluuserineqarneranut ilaatinneqarsinnaaqullugu.

Atassut isumaqarpoq nunatsinni efterskolit amerlineqarnissaannut tunngavissaqarluartoq aammalu Tasiilami inissiinissamik siunertaqarneq pitsaasuusoq.

Kattusseqatigiit Partiata Tasiilami efterskolimik pilersitsinissaq taperserpaa. Atuartut atuarfimmik qimatsinerminni piginnaasaat naammannersut misissorneqartariaqartoq aammalu ilinniartitaanermut periusissap oqaluuserineqarnissaanut suliaq utaqqinneqartariaqartoq partii isumaqarpoq.

Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Nunanullu Avannarlernut Suleqateqarnermut Naalakkersuisoq isumaqarpoq iliuitsit pingaarnersiorneqarnissaat kommuninilu atuarfiit siunissami aaqqissugaanissaasa isummerfigineqarnissaa pisariaqartinneqartoq. Ilinniartitaanermut pilersaarut pillugu oqallinnermut siunnersuut ilaatinneqartariaqarpoq.

Ataatsimiinnerit

Villads Villadsenip Efterskoliani pisortaq kiisalu Inerisaavimmut sinniisut ataatsimiititaliamit UPA 2012-imi ataatsimeeqatigineqarput.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Ataatsimiititaliamit aallaqqaammut paasineqarpoq siunnersuut tunngaviatigut tapersersorneqartoq, kisiannili Efterskolip sumit aningaasalersorneqarnissaa sumilu inissinneqarnissaa isumaqatigiissutigineqarani. Efterskoli pilersinneqassanersoq siunnersuutip akuersissutigineqarneratigut aalajangiiffigineqassanngilaq, siunnersuummimi aalajangiinissamat tunngavimmik naleqquttumik pissarsinissamat Naalakkersuisut taamaallaat peqquneqarmata. Taamaattumik pissutsit allat tunngavissallu allat arlallit misissuineri ilaatinneqartariaqartut pingaarnertut siunertarineqarluni.

Ilinniartunik tunngavissaqarnissaq pillugu isummat

Siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarnerani oqaatigineqarpoq efterskolinut pioreersunut sanilliullugu qinnuteqartartut amerlaasuujusut.

Inuiaqatigiittut ungasinnerusooq isigalugu sulisussatut pisariaqartitaannut naapertuuttumik ilinniarfinnik neqerooruteqarsinnaaneq inuiaqatigiittut soorunami soqutigisaraarput. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu piginnaasakinneq inerisimannginnerluunniit pissutigalugit ilinniarfissanik naleqqutinngitsunik qinnuteqartut mattunneqarsinnaanerit inuit ataasiakkaat tungaannit (inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannit) isigalugu naapertuuttuusinnaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Inuit ataasiakkaat ersarilluinnartumik naleqqutinnginnertik pissutigalugu ilinniarnermikkut taamaatitsisariaqalernerat itigartinneqaannarnermit ajorsarnertut annerusumik misigissagaat naatsorsuutigineqarsinnaammat. Tassunga atatillugu efterskolinut piusunut qinnuteqarnermi itigartitsineq inissanik amigaateqarnermik imaluunniit atuartut piginnaasaasa amigarnerannik pissuteqarnersoq misissorneqartariaqarpoq, taamaaliornikkut sinneruttut “maangaannartinneqaqqunagit”.

efterskolimik Tasiilamut inissiisoqarsinnaanera pillugu isumaliutigineqartut

Siunnersuutip kingunerissavaa, Efterskolip Tasiilami inissinneqarnissaa. taamatut inissiinermi ilaatigut annertunerusumik meeqqat tunumeersut efterkolersinnaanerit siuarsarneqarsinnaavoq, taamatuttaarlu Tasiilami inissiineq Kalaallit Nunaata Kangiata Kitaatalu akulerutitsinneqarsinnaaneranut siuarsaaqataasinnaalluni.

Efterskoliulerumaartussap Tasiilami inissinneqarnissaanut ataatsimiititaliaq assut pingaartitsisoq ataatsimiititaliamit aalajangiusimaneqarpoq.

Efterskolip eqqaamiuisa sammisassanik neqerooruteqarnissamut pitsaasunik periarfissaqarsinnaappat iluaqutaassaaq, soorlu ilaqtannut attaveqarnissamut, ilaqtariinnik attaveqarfissanik pissarsinissamut, sunngiffinni sammisassanut, kulturqarnermi sammisassanik aqqissuussanut peqatigiiffinnilu sulinissamut neqeroorutaasinnaasunik. Ilaqtariinnik attaveqarfissanik pissarsinissamut periarfissat eqqarsaatigalugit efterskolimiittut amerlassusiisa inuiaqatigiinnilu avatangiiserisani ilaqtariit amerlassusiisa imminnut naapertuuttuunissaat pillugit ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqarpoq.

Ilinniartitsisunik piginnaasaqarluartunik naammattunik sulisussarsinnaaneq aamma efterskolip sumi inissinneqarnissaa ilanngullugu isumaliutigineqassaaq, taamaalilluni

najukkami annertuumik ilinniartitsisussaaleqiffioreersumi ilinniartitsisussat pillugit najukkami atuarfimmu Efterskoli unammillertoqqunagu.

Efterskolip inissiffissaanut najukkami angallannermut pissutsit ilanngullugit isumaliutigineqartariaqarput, taamaalilluni assersuutigalugu juullilernerani poorskilerneraniluunniit atuartut ilaquuttaminnut tikeraarnissaat angallannermik periarfissat killeqarnerannik tikinneqartarnerulluunniit akuttuneranik mattunneqaqqunagit. Aammattaaq ilinniartitsisunik sulisussarsiorneq atuartussarsiornerlu eqqarsaatigalugit angallannermi pissutsit pitsaanngitsut akimmisaartitsisinnaapput.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, siunnersuutip siullermeerlugu suliarineqarneranut atatillugu partiit oqaaseqartartuinit immikkut oqaaseqarfigineqartoq, siunnersuutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasat sumit pissarsiarineqarsinnaaneranut apeqqu.

Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, siunnesuuteqartup naatsorsuutigigaa, Efterskolimik pilersitsinermi aningaasartuutaasinnaasut 75 aamma 100 mio kr. Akornanniinnissaat, apeqqutaalluni illunik allangortiterneqarsinnaasunik naassarsinnaanissaq imaluunniit nutaarluinnarnik sanaartorsinnaanissaq. Ingerlatsinermit tapiissutit ukiumut 13 mio kr.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq. Assersuutigineqarsinnaalluni 2012-mi Villads Villadsenip Efterskoliata aamma Maaniitsumi Efterskolip ingerlanneqarneranut 9,6 mio kr. aamma 10.5 mio kr. Tapiissutigineqarsimmamata.

Nunatta karsianut taamatullu inuiaqatigiit aningaasaqarneranut kingunerisinnaasaanik ataatsimut nalilersuinissamut ataatsimiititaliap suliaasaqarfiisa iluaniinngilaq.

Ataatsimiititaliap ataatsimut isumaliitigisai

Ataatsimiititaliamit annertuumik pingaartinneqarpoq, Efterskolimik pilersitseratarsinnaanermut ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqartut ilinniartitaanermi suliniutit allat, taamaattumik aamma Naalackersuisut kaammattorneqarput siunnersuut ilinniartitaanermut periusissiaq 2-mut ilanngunneqassasoq, kisiannili aamma siunnersuut inuusuttut uninngaannalernissamut aarlerinaateqartunut nassuiaateqarnermut (UPA2012/129), atuartut angerlarsimaffii pillugit nassuiaat, 2010-mi maanaannaq unitsitsisarneq pillugu misissuineq kiisalu akiitsut aamma aningaasaliisarneq pillugu periusissiamut sanillunneqarnissaat naalackersuisunut kaammattuutigineqarluni, taamaalilluni siunertarineqartumut 2025-mi inuusuttut 70%-tiisa inuusutissarsiummik

ilinniagaqalersimanissaannut nalunaarusiami takuneqarsinnaaniassammat, aningaasartuutissat atorqeartut pillugit naalakkersuisut sunik naatsorsuutigisaqarnersut.

Taamaalillunilu efterskolimik nutaamik pilersitsinissamut tunngasumik pissutsit misissuiffigeqqissaarnissaat pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Pilersitsinermut ingerlatsinermullu atatillugu aningaasartuutit kisiisa pinnagit kisiannili ilaatigut aamma inuiaqatigiit katitigaaneranni ineriartornerup, ilinniartussanik kajumilersitsisinnaanermut periarfissat kiisalu ilinniartitsisunik piginnaaneqarluartunik naammattumik pissarsisinnaanermut misissuiffigeqqissaarnissaat pineqassallutik. Taakku tamarmik nassuiaatit periusissallu siuliani taaneqartut inernerinut sanillersuunneqassapput, taamaaliornermi aningaasat ilinniartitaanermut siunissami atorqeartussat, aningaasaliissutigineqartut inuiaqatigiinnut sapinngisamik annertunerpaamik kissaatigineqartutut pissarsissutigineqaqqullugit qanoq tulleriariffigineqarnissaannik naliliinissami aalajangiinissamut tunngavissat pitsaanerpaat pigineqaleqqullugit.

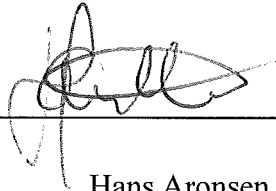
Isumaliutissiisummi allanneqarsimasutut isumaliutissiisutigineqatut tunngavigalugit matumuuna ataatsimiititaliaq allannguutissamik siunnersuuteqarpoq:

"Tasiilami efterskolimik inissiinissaq pillugu aalajangiinissamut naammattumik tunngavissaqaqqullugu Naalakkersuisut kingusinnerpaamik upernaakkut 2013-imi ataatsimiinnermut nassuiaasioqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut".

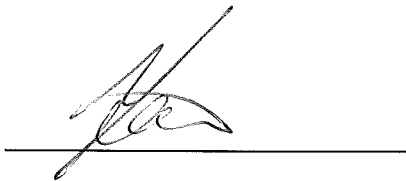
Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqassasoq inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Hans Aronsen
Siulittaasoq

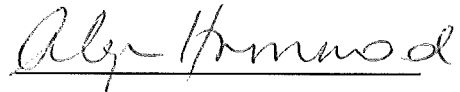
Jørgen-Ole Nyboe Nielsen
Siulittaasup tullia

Harald Bianco

Ruth Heilmann

Aleqa Hammond